

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121209111
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121209111.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej, sudkyne spravodajkyne, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., zastúpený: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 6.374,61 eur s prísl. a vzájomnej žalobe o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 17Csp/36/2021 - 131 zo dňa 14.3.2023 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v jeho vyhovujúcej časti a súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 17Csp/36/2021 - 131 zo dňa 14.3.2023 v I. výroku zastavil konanie v časti o zaplatenie 4.380,95 eur s príslušenstvom, v II. výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.993,66 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.993,66 eur od 21.09.2021 do zaplatenia, v III. výroku určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty D. E. a zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 17.06.2016 je bezúročný a bez poplatkov a v IV. výroku priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v časti konania o zaplatenie sumy 6.374,61 eur s príslušenstvom v rozsahu 37,44 % a v časti konania o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav:

- právny predchodca žalobcu - B. F. D., G. a žalovaný uzavreli dňa 17.06.2016 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty D. E. a zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej aj „zmluva“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver - revolvingový s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom kreditnej platobnej karty, a to pri nasledovných podmienkach: úverový rámec 3.600 eur, štandardná mesačná splátka 120,- eur, štandardná úroková sadzba 18 % ročne, RPMN 19,22 % ročne, celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom 384,92 eur, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 3.984,92 eur, priemerná hodnota RPMN pre kreditné karty na Slovensku 24,34 % ročne, odplata 20,69 % ročne, najvyššia prípustná výška odplaty 43,12 % ročne, doba trvania zmluvy neurčitá, termín konečnej splatnosti v deň zániku zmluvy alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti.
- predžalobnou upomienkou zo dňa 03.10.2018, doručenou žalovanému dňa 08.10.2018, právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade nedoplatku na splátkach vo výške 480,- eur, pričom ho upozornil, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 08/2018 do 17.10.2018 bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť,

- oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 02.11.2018 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz, pričom dlžná čiastka predstavuje sumu 5.209,42 eur.

- z výpisu z pôžičkovej karty E. za zúčtovacie obdobie od 29.06.2016 do 31.08.2021 vyplýva, že žalovaný celkovo čerpal prostredníctvom kreditnej karty celkovú čiastku 6.653,- eur (súčet debetných transakcií predstavujúce čerpanie finančných prostriedkov platbami za obdobie od 28.06.2016 do 22.06.2018) a postupne uhradil celkom sumu 4.650,- eur.

- pôvodný veriteľ - B. F. D., G. - postúpil na základe rámcovej zmluvy o postúpení zo dňa 30.11.2017, dodatku č. 4 k predmetnej rámcovej zmluve zo dňa 11.01.2021 a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 08.11.2021 ku dňu 19.11.2021 pohľadávku voči žalovanému spoločnosti Intrum Slovakia s. r. o. a listom zo dňa 25.11.2021 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky.

3. Na uvedený zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 497 Obchodného zákonníka, ust. § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, ods. 4, ods. 15, ods. 16, ods. 17, § 9 ods. 1 a ods. 2, § 11 ods. 1, ods. 2 a ods. 4, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 54a, § 101, § 103, § 524, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a ust. § 1 písm. a), § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

4. Súd prvej inštancie mal za nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave spotrebiteľského práva a taktiež za nesporné považoval, že spotrebiteľský úver je vzhľadom na absenciu obligatórnych náležitostí bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ. Súd prvej inštancie tiež nemal za preukázané ani splnenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splatiť úver s následkom nemožnosti zosplatiť úveru.

5. Súd prvej inštancie sa tiež zaoberal aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu a dospel k záveru, že žalobcovi svedčí aktívna vecná legitimácia v spore, pretože v prípade zachovania výšky a splatnosti dojednaných splátok (120,- eur mesačne) by žalovaný poskytnuté finančné prostriedky (6.653,- eur) vrátil v 56 mesačných splátkach, čo by znamenalo, že prvá splátka bola splatná dňa 20.07.2016 a posledná splátka by bola splatná dňa 20.02.2021, a teda pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola pôvodným veriteľom postúpená na žalobcu ku dňu 19.11.2021, teda až po prirodzenej konečnej splatnosti úveru.

6. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania súd prvej inštancie tiež skúmal, či nesplatený zostatok poskytnutých finančných prostriedkov bol uplatnený v rámci plynutia premlčacej doby, pričom vychádzal z toho, že uplatnená suma by vychádzajúc z dojednanej výšky splátok 120,- eur mesačne predstavovala posledných 17 mesačných splátok a najstaršia z týchto splátok by bola splatná dňa 20.10.2019. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 28.10.2021, súd prvej inštancie konštatoval, že bola podaná včas a dlh z úveru poskytnutého na základe predmetnej zmluvy nie je premlčaný, keďže ani od splatnosti najstaršej zo splátok neuplynula do podania žaloby všeobecná premlčacia doba troch rokov. Navyše podľa názoru súdu prvej inštancie bolo potrebné taktiež poukázať na správnosť argumentácie žalobcu, že v zmysle prijatej úpravy v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 došlo k prerušeniu plynutia premlčacích dôb, a to bez ohľadu na to, či by na vymedzené obdobie pripadal koniec premlčacej doby. Súd prvej inštancie preto zaviazal žalovaného na úhradu sumy 1.993,66 eur ako rozdielu medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a vykonanými úhradami spolu aj s úrokom z omeškania z uplatnenej sumy od 21.09.2021 do zaplatenia.

7. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP na základe pomeru úspechu v konaní tak, že pomerne úspešnejšiemu žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v časti o zaplatenie sumy 6.374,61 eur s príslušenstvom v rozsahu 37,44 % a v časti konania o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v rozsahu 100 %.

8. V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný a to z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a

rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

9. Žalovaný poukázal, že počas súdneho konania došlo k postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa B. F. D., G. na žalobcu ku dňu 19.11.2021, pričom súd prvej inštancie konštatoval aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v bode 46. odôvodnenia uvádzajúc, že k postúpeniu pohľadávky došlo po prirodzenej splatnosti úveru. Tieto skutkové a právne závery súdu prvej inštancie žalovaný nepovažuje za správne. Podľa žalovaného sa súd prvej inštancie súd dôkladne nezaoberal skúmaním aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu skrz posúdenie, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z úveru, t. j. či bol dodržaný postup v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd prvej inštancie podľa žalovaného správne konštatoval porušenie povinnosti dodávateľa z dôvodu neskúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou, čo spôsobuje zákonný následok v podobe nemožnosti jednorazového zosplatnenia úveru. Tiež sa súd prvej inštancie zaoberal aj zmluvnou splatnosťou celého úveru, pričom vychádzal z výpočtov predstavujúcich delenie akejkoľvek sumy (6.653,- eur) výškou splátky (120,- eur) a následného výsledku v podobe počtu mesiacov počítajúc od prvej splatnej splátky, ktoré výpočty žalovaný považuje pre typ spotrebiteľského úveru kreditného charakteru za nenáležité, keďže pri kreditnom úvere počet a celková čiastka splátok závisí od množstva čerpaných finančných prostriedkov, a teda nie je možné striktné vychádzať z predpokladu, že spotrebiteľ je povinný uhrádzať permanentne konštantné mesačné splátky. Výpočty súdu prvej inštancie považuje žalovaný za nesprávne. Napriek tomu aj čo do jednotlivých vstupných údajov. Poukázal, že súd prvej inštancie v odseku 46. odôvodnenia konštatuje, že poslednou splátkou by bola splátka splatná dňa 20.02.2021, ale v odseku 48. odôvodnenia rozsudku už naopak uvádza, že najstaršia z týchto splátok bola splatná dňa 20.10.2019, pričom tiež vychádzal z predpokladu, že výšky splátok 120,- eur. avšak z predloženého výpisu z úverového účtu a žaloby vyplýva, že výška mesačnej splátky bola 160,- eur. Nadbytočnosť, nenáležitnosť a nesprávnosť zistenia súdu prvej inštancie čo do termínu splatnosti úveru podľa žalovaného vyplýva predovšetkým zo skutočnosti, že medzi zmluvnými stranami bol Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty D. E. a zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 17.06.2016 dojednaný termín konečnej splatnosti úveru ku dňu zániku Zmluvy alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti, preto je žalovaný toho názoru, že zmluvný termín konečnej splatnosti nenastal.

10. Žalovaný preto uvádza, že k platnému zosplatneniu úveru v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nedošlo, keďže nenastal ani zmluvný termín konečnej splatnosti úveru (t. j. deň zániku zmluvy alebo vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru), a teda súčasným žalobcom v konaní o zaplatenie je subjekt, ktorý nie je aktívne vecne legitimovaný. V tomto smere poukázal žalovaný na rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 29Csp/146/2020-113 zo dňa 26.04.2021, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 20CoCsp/22/2021-154 zo dňa 28.10.2021.

11. Za situácie, že odvolací súd by posúdil žalobcu ako aktívne vecne legitimovaný subjekt, žalovaný zotrval na námietke premlčania, keďže zo strany súdu prvej inštancie došlo napriek § 54a Občianskeho zákonníka k nesprávne posúdeniu premlčania pohľadávky. V danom prípade je podľa žalovaného zrejme, že zo strany dodávateľa nemohlo dôjsť k platnému zosplatneniu pohľadávky a z tohto dôvodu jednotlivé splátky majú svoj vlastný režim zročnosti. Nad rámec argumentácie uvedenej v písomných podaniach žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný dodal, že z jeho strany došlo k poslednému čerpaniu dňa 22.06.2018, t. j. viac ako tri roky pred podaním žaloby.

12. Žalovaný odvolaciu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne, aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

14. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP), a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti, ako i v časti o trovách konania je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť na ďalšie konanie.

15. Rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý odvolaním len v časti vyhovujúcej, t. j. v časti, v ktorej bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 1.993,66 eur spolu s úrokom z omeškania a v prislúchajúcej časti o nároku na náhradu trov konania, preto v dôsledku absencie odvolania rozhodnutie v časti, v ktorej konanie bolo sčasti zastavené a v časti, ktorej súd určil, že úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, nadobudlo právoplatnosť. Preto prieskumom odvolacieho konania bola len jeho vyhovujúca časť s prislúchajúcou časťou nároku na náhradu trov konania.

16. Nesporné medzi stranami sporu je posúdenie, že Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty D. E. a zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné.

17. Z odvolania žalovaného vyplýva, že tento namieta nesprávne skutkové zistenia a následne ich nesprávne právne posúdenie týkajúce sa aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, najmä čo do splnenia podmienok postúpenia pohľadávky podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

18. Podľa § 7 ods. 1 zákona účinného od 10.6.2013 veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 11 ods. 2 Zákona účinného od 1.4.2015 do 31.12.2016 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

20. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 1.1.2017 (účinný v čase postúpenia ku dňu 24.3.2020) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

21. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

22. Postúpenie pohľadávky je zákonným inštitútom zmeny v osobe veriteľa, kedy veriteľ aj bez súhlasu dlžníka môže svoju pohľadávku postúpiť písomnou zmluvou inému. Popri všeobecnej úprave postúpenia pohľadávok obsiahnutej v ustanoveniach § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, pre určité druhy pohľadávok sú osobitnými právnymi predpismi ustanovené špecifické kritériá a obmedzenia vo vzťahu k možnosti a podmienkam ich zmluvného postúpenia tretej osobe. Pre platné postúpenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa vyžaduje splnenie viacerých zákonných podmienok

a to jednak podľa ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a jednak tiež podľa § 92 ods. 8 o bankách, keďže právny predchodca žalobcu je bankou podľa zákona o bankách.

23. V zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilým predmetom postúpenia v môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. (Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019).

24. Ďalej zákonodarca s účinnosťou od 23.12.2015 v ustanovení § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch upravil, že práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere veriteľ môže previesť na tretiu osobu, len ak sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Hoci zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá dňa 17.6.2016 pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia, odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle § 25g zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré je prechodným ustanovením k úpravám účinným od 23.12.2015, sa ustanoveniami zákona spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom 23.12.2015, čo znamená, že ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. sa použije aj na právny vzťah medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu vzniknutý na základe Zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty D. E. a zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.06.2016.

25. Podľa čl. I. uvedenej zmluvy doba trvania zmluvy bola neurčitá a termín konečnej splatnosti v deň zániku zmluvy alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti. Podľa priložených obchodných podmienok zmluva mohla zaniknúť odstúpením od zmluvy, dohodou zmluvných strán a výpoveďou ktorejkoľvek z nich. V danom spore žalobca uvádzal, že došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, k čomu predložil Oznámenie zo dňa 2.11.2018 a Predžalobnú upomienku zo dňa 3.10.2018. Avšak súd prvej inštancie nielenže v odôvodnení poukázal na porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu skúmať schopnosť žalovaného splácať úver s následkom nemožnosti požadovať jednorazové zaplatenie spotrebiteľského úveru, ale tiež vo svojom výroku, ktorý nebol napadnutý odvolaním, určil, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Teda ak podľa ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu nemohol požadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, bolo potrebné, aby sa súd prvej inštancie vysporiadal s dodržaním podmienok postúpenia pohľadávky podľa ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

26. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že k postúpeniu pohľadávky došlo po prirodzenej konečnej splatnosti úveru. Podľa odvolacieho súdu uvedené skutkové zistenie z vykonaného dokazovania nevyplýva, keďže termín konečnej splatnosti bol určený zmluvne ako deň zániku zmluvy alebo deň vyhlásenia okamžitej splatnosti. Súd prvej inštancie vychádzal z celkového objemu čerpaných finančných prostriedkov, ktoré by žalovaný v prípade zachovania výšky a splatnosti splátok splácal od 20.7.2016 do 20.2.2021, avšak v tomto smere odvolací súd poukazuje, že zo strany žalovaného nedošlo k jednému čerpaniu finančných prostriedkov, ale tieto čerpal priebežne, keďže právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský revolvingový úver s vykonávaním platobných operácií prostredníctvom platobnej kreditnej platobnej karty, čo vyplýva aj výpisu z pôžičkovej karty. Taktiež súd prvej inštancie vychádzal zo splátky vo výške 120,- eur podľa zmluvy, avšak vo výpise pôžičkovej karty sa uvádza výška štandardnej mesačnej splátky vo výške 160,- eur. Tak ako uvádzal žalovaný v podanom odvolaní, v tomto smere je rozhodnutie súdu prvej inštancie zaoberajúce sa skúmaním podmienok postúpenia pohľadávky zmaťoché.

27. Právo strany na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v civilnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyrovnáť so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom

odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku; odôvodnenie musí byť súčasne preskúmateľné.

28. Odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 147/2017, v ktorom uviedol, že v prípade, ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jedná sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené/zakázané a ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadať súd aj bez námietky z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.

29. V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR, konané dňa 22.6.2022, kde ako judikát bola schválená právna veta: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimitáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa“ (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 162/2020).

30. Odvolací súd je preto toho názoru, že súd prvej inštancie dostatočne nevysporiadal so všetkými podmienkami pre platné postúpenie pohľadávky, pričom záver o prirodzenej splatnosti spotrebiteľského úveru vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť nie je správny, pretože prirodzená splatnosť úveru by v danom prípade mohla nastať vtedy, ak by bola medzi zmluvnými stranami dojednaná určitá doba trvania zmluvy, resp. konečný termín splatnosti.

31. Keďže súd prvej inštancie sa nevysporiadal s vecnou aktívnou legitimitáciou žalobcu, odvolací súd jeho rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom v ďalšom konaní súd prvej inštancie bude vo veci skúmať, či žalobca je vecne aktívne legitimovaný na podanie predmetnej žaloby, teda bude skúmať splnenie všetkých podmienok podľa ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a tiež podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, a až v prípade, ak dospeje k záveru, že žalobca je vecne aktívne legitimovaný, tak sa bude následne zaoberať aj vznesenou námietkou premlčania, pričom odvolací súd poukazuje, že zákonná premlčacia doba troch rokov sa nepredlžuje o cca 76 dní ako argumentoval žalobca a ako s jeho argumentáciou súhlasil súd prvej inštancie. Na základe zákona č. 62/2020 Z. z., ktorý upravoval neplynutie lehôt v dôsledku pandémie COVID - 19 a to od 27.03.2020 do 30.04.2020 (35 dní) a od 19.01.2021 do 28.02.2021 (40 dní), k spočívaniu (neplynutiu) premlčacej lehoty v uvedených časových úsekoch došlo len v tom prípade, ak by k uplynutiu premlčacej doby došlo práve v čase od 27.03.2020 do 30.04.2020, resp. od 19.01.2021 do 28.02.2021.

32. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP napadnutý rozsudok zrušil a postupom podľa § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom a opätovne posúdiť žalobcom uplatnený nárok s ohľadom na skutočnosti, na ktoré odvolací súd poukázal vyššie a následne vo veci znova rozhodne, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 a 3 CSP aj náležite odôvodní.

34. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie taktiež o trovách celého konania vrátane trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP)) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 160 ods. 2 CSP dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.